

Dự án VnSAT - Chuyển đổi nông nghiệp bền vững

NGÀNH LÚA GẠO

Tuần 18 (27/4/2020 - 01/5/2020)

ĐIỂM TIN

Giá gạo 5% tấm của Thái Lan và Ấn Độ tăng, trong khi giá gạo Việt Nam không đổi

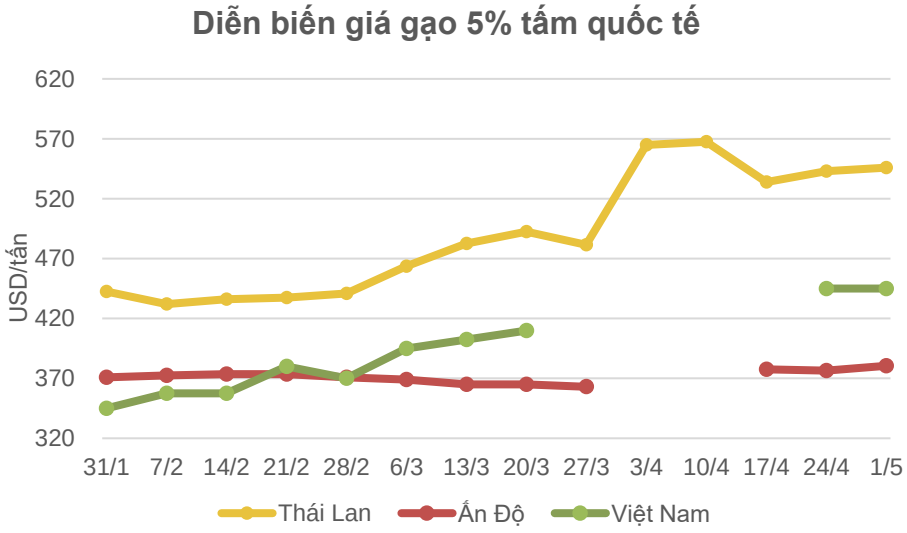
Nhật Bản hỗ trợ 1,2 tỷ JPY để đẩy mạnh chuỗi tiêu thụ gạo nội địa

Campuchia đề xuất thu hồi lệnh cấm xuất khẩu gạo trắng

Myanmar nối lại xuất khẩu gạo vào đầu tháng 5/2020 với hạn ngạch 150 nghìn tấn

Philippines cần thu mua 300 nghìn tấn gạo theo cơ chế liên chính phủ

THỊ TRƯỜNG THẾ GIỚI

Nguồn: AGROINFO tổng hợp

Trong tuần này, giá gạo 5% tấm của Thái Lan và Ấn Độ tăng, trong khi giá gạo Việt Nam không đổi.

Giá gạo 5% tấm trung bình của Thái Lan đạt 546 USD/tấn, tăng 3 USD/tấn so với tuần trước. Mặc dù một số trận mưa gần đây đã làm dịu lo lắng về vấn đề thiếu nước do hạn hán, nhưng theo dự báo mới nhất của nước này, hạn hán vẫn có thể sẽ kéo dài đến tháng 7/2020. [1]

Giá gạo 5% tấm của Ấn Độ đạt mức trung bình 381 USD/tấn, tăng

4 USD/tấn so với tuần trước. Đây là mức giá cao nhất trong 9 tháng gần đây. Nguyên nhân tăng giá trong tuần là do nhu cầu gạo Ấn Độ từ các quốc gia Châu Phi tăng lên. [1]
Giá gạo Việt Nam 5% tấm ước tính đạt tương đương tuần trước là 445 USD/tấn. Trong tuần này, giao dịch gạo chỉ diễn ra đến giữa tuần, nguyên nhân chính là do Việt Nam nghỉ lễ 30/4-1/5. [1]

MỘT SỐ SỰ KIỆN KHÁC TÁC ĐỘNG TỚI THỊ TRƯỜNG GẠO QUỐC TẾ

Chính phủ Nhật Bản đã thông qua gói viện trợ kinh tế do dịch Covid-19 gây ra, trong đó, Bộ Nông nghiệp nước này có thể nhận 545 tỷ JPY (tương đương 119,5 nghìn tỷ VND) nhằm hỗ trợ các ngành nông lâm thủy sản vượt qua khó khăn. Trong đó, khoảng 3,5 tỷ JPY (tương đương 767,4 tỷ VND) sẽ được dùng để hỗ trợ các công ty chế biến thực phẩm, công ty cung ứng dịch vụ thực phẩm và các nhà hàng chuyển đổi nguyên liệu thô từ nguồn nhập khẩu sang nguồn sản xuất nội địa (vốn luôn có mức giá cao hơn so với nguồn nhập khẩu). Trong đó, 1,2 tỷ JPY (tương đương 263,1 tỷ VND) sẽ được dùng để hình thành chuỗi sản xuất và dự trữ các mặt hàng như cơm đóng gói, gạo, các sản phẩm từ gạo được phân phối tiêu thụ nội địa hoặc xuất khẩu. [2]

Liên đoàn Lúa gạo Campuchia đã đề xuất Chính phủ nên thu hồi lệnh cấm xuất khẩu gạo trắng càng sớm càng tốt, để các doanh nghiệp trả các đơn hàng đã ký với đối tác, cũng như có đủ kho lưu trữ cho vụ thu mua vào tháng 7/2020. Thực tế, lệnh cấm vì lý do an ninh lương thực không chỉ khiến gạo trắng mà cả các sản phẩm phụ từ mặt hàng này như cám gạo dùng cho thức ăn chăn nuôi cũng không thể xuất khẩu, khiến cho kho của các doanh nghiệp bị quá tải. Liên đoàn Lúa gạo Campuchia cũng đề nghị Chính phủ hỗ trợ thêm 30 triệu USD (tương đương 703,4 tỷ VND) cho việc thu mua 800 nghìn tấn lúa gạo của doanh nghiệp trong vụ hè thu tới. Ngoài ra, Liên đoàn cũng đề xuất việc cắt giảm thuế phí vận tải, thuế phí lưu kho và thuê xe chuyên chở đối với mặt hàng gạo; hỗ trợ các doanh nghiệp vốn đầu tư ban đầu cho lắp đặt hệ thống năng lượng tiết kiệm như năng lượng mặt trời để nhằm giúp doanh nghiệp giảm chi phí, nâng cao khả năng cạnh tranh trên trường quốc tế. [3]

Myanmar sẽ bắt đầu nối lại việc xuất khẩu gạo vào đầu tháng 5/2020 với hạn ngạch xuất khẩu là khoảng 150 nghìn tấn, hạn ngạch trên chỉ áp dụng cho các loại gạo nói chung trừ gạo đồ.

Trong đó, 100 nghìn tấn sẽ được xuất khẩu bằng đường biển với sự cho phép tham gia với 112 doanh nghiệp (có thể) và 50 nghìn tấn được xuất khẩu bằng đường bộ với sự cho phép tham gia với 200 doanh nghiệp. Tuy nhiên, do tình hình dịch bệnh Covid-19 diễn ra phức tạp và có thể ảnh hưởng đến an ninh lương thực, nên Chính phủ chỉ cho phép các doanh nghiệp xuất khẩu không quá 60% lượng xuất khẩu trung bình hàng tháng của đơn vị mình trong vòng 30 tháng gần đây; ngoài ra, trước khi xuất khẩu, doanh nghiệp phải phải trích 10% lượng xuất khẩu của họ để chính phủ thu mua dùng làm dự trữ quốc gia. Năm 2018-2019, Myanmar đã xuất khẩu được 2,5 triệu tấn và mục tiêu này vẫn được duy trì trong năm 2019-2020 (mà sẽ kết thúc vào ngày 30/9/2020). Tính đến thời điểm cuối tháng 3/2020, Myanmar đã xuất khẩu được khoảng 1,67 triệu tấn, như vậy năm nay còn khoảng 0,83 triệu tấn có thể được xuất khẩu theo kế hoạch của nước này. Hiện nay Myanmar cũng đang thương lượng việc xuất khẩu gạo theo cơ chế liên Chính phủ (G2G) với một số quốc gia Asean. [4] [5]

Vào giữa tháng 4/20220, chính phủ Philippines cho biết sẽ ứng khoảng 8 tỷ peso (tương đương 3,8 nghìn tỷ VND) để thu mua thêm 300 nghìn tấn gạo theo cơ chế liên chính phủ (G2G) để nhằm đảm bảo an ninh lương thực trong thời kỳ dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp, thay vì nhập khẩu theo cơ chế tư nhân – vốn có thể gặp rủi ro khi chính phủ nước xuất khẩu tạm dừng xuất khẩu. Mặc dù là bạn hàng thân thuộc với Philippines, tuy nhiên tính đến thời điểm hiện tại, Hiệp hội Lương thực Việt Nam cho biết đơn vị này vẫn chưa nhận được thông tin chính thức từ phía Phillipines liên quan đến nhu cầu thu mua theo cơ chế G2G này. [6] [7]

ĐIỂM TIN

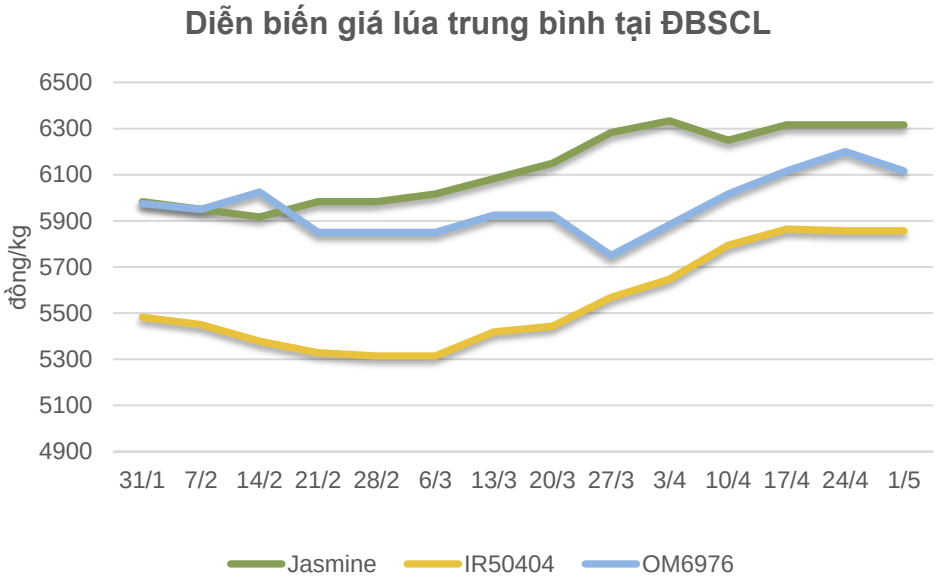
Giá lúa Jasmine và IR50404 tương đương so với tuần trước, trong khi OM6976 giảm xuống

Chính phủ đồng ý với đề xuất của Bộ Công Thương về phương án điều hành xuất khẩu gạo từ tháng 5/2020; theo đó, từ ngày 1/5/2020 cho phép hoạt động xuất khẩu gạo trở lại bình thường

Tính đến giữa tháng 4/2020, cả nước gieo cấy được hơn 3 triệu ha lúa đông xuân, bằng 96,8% cùng kì năm trước; trong đó, 1,9 triệu ha được gieo cấy bởi các địa phương phía Nam và 1,1 triệu ha được gieo cấy bởi các địa phương phía Bắc

Thanh tra Chính phủ thành lập đoàn thanh tra các Bộ ngành và đơn vị liên quan nhằm làm rõ có hay không dấu hiệu trục lợi, tiêu cực

THỊ TRƯỜNG TRONG NƯỚC

Nguồn: AGROINFO tổng hợp

Giá lúa Jasmine (khô) trung bình tại một số tỉnh ĐBSCL đạt mức 6.317 đồng/kg, tương đương so với tuần trước. [8]

Giá lúa IR50404 (khô) trung bình tại một số tỉnh ĐBSCL đạt 5.857 đồng/kg, tương đương so với tuần trước. Giá ở mức cao nhất lên tới 6.300 đồng/kg tại tỉnh Bến Tre, ở mức thấp nhất là 5.300 đồng/kg tại tỉnh Tiền Giang. Nhìn chung trong 2 tháng gần đây, giá lúa IR50404 luôn ở mức tương đối cao, do có nhiều thương lái thu mua để chế biến gạo xuất khẩu và dự trữ nhà nước. [8]

Giá lúa OM6976 (khô) trung bình tại một số tỉnh ĐBSCL đạt 6.117 đồng/kg, giảm 83 đồng/kg so với tuần trước. [8]

MỘT SỐ SỰ KIỆN TÁC ĐỘNG TỚI THỊ TRƯỜNG GẠO TRONG NƯỚC

Từ ngày 24/4, Tổng cục Hải quan đã thiết lập trên Hệ thống VNACCS/VCIS để các doanh nghiệp thực hiện việc đăng kí tờ khai hải quan từ 0 giờ ngày 25/4 đến hết ngày 30/4 đối với các lô hàng gạo đã đưa vào cửa khẩu quốc tế, cảng biển quốc tế trước ngày 24/3 nhưng chưa được đăng kí tờ khai hải quan. Ước tính khoảng hơn 17.800 tấn gạo thuộc đối tượng điều chỉnh này. [9] [10]

Vào ngày 28/4, Tổng cục Hải Quan đã mở lại hệ thống hải quan điện tử cho đăng ký xuất khẩu 65.713 tấn gạo bổ sung, trong đó có 53.421 tấn là thuộc lượng hàng bị hủy của tờ khai từ ngày 12/4/2020 và 12.292 tấn là lượng gạo nếp đã đăng ký tờ khai ngày 12/4/2020 và không bị tính vào hạn ngạch. [10]

Cũng vào ngày 28/4, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc chủ trì cuộc họp Thường trực Chính phủ trực tuyến về vấn đề xuất khẩu gạo với sự tham dự của lãnh đạo 13 tỉnh ĐBSCL, vựa lúa của cả nước, các tập đoàn, tổng công ty lương thực lớn, một số bộ, ngành. Tại hội nghị, sau khi nghe báo cáo của đoàn công tác liên ngành do Bộ Công Thương trình bày, Thủ tướng đồng ý với đề xuất của Bộ Công Thương về phương án điều hành xuất khẩu gạo từ tháng 5/2020. Theo đó, từ ngày 1/5/2020 cho phép hoạt động xuất khẩu gạo trở lại bình thường theo quy định tại Nghị định số 107/2018/NĐ-CP ngày 15/8/2018 của Chính phủ về kinh doanh xuất khẩu gạo (Nghị định số 107) và thực hiện nghiêm việc chỉ xuất khẩu gạo qua cửa khẩu quốc tế (đường bộ, đường sắt, đường biển, đường thủy, đường hàng không) có sự kiểm soát chặt chẽ của các lực lượng chức năng. [11]

Để thực hiện chủ trương xuất khẩu gạo nêu trên, đồng thời bảo đảm không ảnh hưởng đến an ninh lương thực quốc gia, nhu cầu tiêu dùng trong nước trong điều kiện dịch bệnh COVID-19 và biến đổi khí hậu vẫn còn diễn biến phức tạp, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, cơ quan, địa phương khẩn trương thực hiên ngay một số nhiệm vụ sau đây: [11]

- Bộ Công Thương chủ trì, phối hợp với Bộ Tài chính (Tổng cục Hải quan), Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn: (i) Tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho hoạt động xuất khẩu gạo; bảo đảm lợi ích chính đáng cho người dân, doanh nghiệp; giữ vững thị trường xuất khẩu gạo, bảo đảm quan hệ, uy tín với quốc tế; (ii) Theo dõi thường xuyên tình hình nguồn cung, nhu cầu gạo cho tiêu thụ trong nước, dự trữ và xuất khẩu gạo; nếu ảnh hưởng đến an ninh lương thực quốc gia, phải kịp thời báo cáo Thủ tướng Chính phủ để có giải pháp xử lý. Trong quá trình điều hành cần lắng nghe ý kiến của các địa phương sản xuất lúa gạo lớn, doanh nghiệp, người dân; (iii) Đôn đốc, kiểm tra việc các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo nghiêm túc tuân thủ việc thường xuyên duy trì mức dự trữ lưu thông tối thiểu tương đương 5% theo đúng quy định tại Nghị định số 107; đồng thời yêu cầu 20 thương nhân xuất khẩu gạo lớn nhất ký thỏa thuận với ít nhất 01 hệ thống siêu thị về việc bảo đảm

cung cấp lượng dự trữ lưu thông 5% khi được yêu cầu. Trường hợp thương nhân không thực hiện, Bộ Công Thương thu hồi Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh xuất khẩu gạo đã cấp cho thương nhân theo quy định; (iv) Rà soát, đề xuất sửa đổi, bổ sung Nghị định số 107 nhằm khắc phục những bất cập phát sinh trong thực tế; chú trọng vai trò của Ủy ban nhân dân các địa phương sản xuất lúa gạo lớn, đặc biệt là ở Đồng bằng Sông Cửu Long, Đồng bằng Bắc Bộ; có biện pháp, chế tài mạnh hơn đối với doanh nghiệp không dự trữ lưu thông, các doanh nghiệp sau khi trúng thầu nhưng không thực hiện ký hợp đồng mua gạo dự trữ quốc gia... [11]

- Ngoài ra, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu: (i) Bộ Tài chính khẩn trương mua đủ gạo dự trữ quốc gia theo quy định; rà soát khó khăn, vướng mắc về cơ chế chính sách trong đấu thầu mua gạo dự trữ quốc gia, đề xuất giải pháp phù hợp, kể cả việc hoàn thiện hành lang pháp lý để các doanh nghiệp tham gia đấu thầu gạo có trách nhiệm cung cấp gạo dự trữ cho Nhà nước; (ii) Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tiếp tục theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, sâu bệnh, đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp; bảo đảm diện tích, sản lượng, năng suất, chất lượng gạo để có đủ nguồn cung thóc gạo phục vụ yêu cầu lương thực trong nước và xuất khẩu; xây dựng và phát triển thương hiệu gạo Việt Nam; (iii) Ngân hàng Nhà nước Việt Nam chỉ đạo các ngân hàng thương mại tạo thuận lợi về quy trình; thực hiện các biện pháp để nâng cao khả năng tiếp cận và hấp thụ vốn tín dụng của doanh nghiệp, bảo đảm thực chất, hiệu quả; nghiên cứu việc giảm lãi suất, hỗ trợ và đồng hành cùng doanh nghiệp vượt qua khó khăn hiện nay theo đúng ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Thông báo số 150/TB-VPCP ngày 09/4/2020; (iv) Ban chỉ đạo 389 Quốc gia, Bộ Tài chính (Tổng cục Hải quan), Bộ Quốc phòng chỉ (Bộ đội Biên phòng), Bộ Công an, Bộ Công Thương (Tổng cục Quản lý thị trường) chỉ đạo các lực lượng chức năng tăng cường kiểm tra, kiểm soát, xử lý nghiêm đối với hoạt động buôn lậu gạo qua biên giới, việc đầu cơ nâng giá gạo để thu lợi bất chính trong điều kiện xảy ra thiên tai, dịch bệnh... (v) Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố thuộc trung ương đẩy mạnh sản xuất lúa theo quy hoạch và kế hoạch hàng năm, chỉ đạo các Sở Công Thương tăng cường đôn đốc, giám sát, kiểm tra việc duy trì mức dự trữ lưu thông tối thiểu tương đương 5% của các thương nhân kinh doanh xuất khẩu gạo trên địa bàn; chịu trách nhiệm trước Thủ

tướng Chính phủ về vấn đề này; (vi) Các doanh nghiệp xuất khẩu gạo thực hiện nghiêm túc các quy định về xuất khẩu gạo theo đúng quy định tại Nghị định số 107 và các chỉ đạo, điều hành của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và các Bộ chức năng về điều hành xuất khẩu gạo trong giai đoạn dịch bệnh COVID-19 hiện nay. [11]

Theo số liệu của Tổng cục Thống kê, tính đến ngày 15/4, cả nước gieo cấy được hơn 3 triệu ha lúa đông xuân, bằng 96,8% cùng kì năm trước. Cụ thể: [12]

Tại các địa phương phía Nam, diện tích xuống giống lúa đông xuân đạt hơn 1,9 triệu ha, bằng 95,9% cùng kì năm trước do ảnh hưởng của hạn hán và xâm nhập mặn, trong đó vùng Đồng bằng sông Cửu Long đạt hơn 1,54 triệu ha, giảm 58.000 ha do chuyển đổi mục đích sử dụng đất. Đến trung tuần tháng 4, các địa phương phía Nam đã thu hoạch được gần 1,68 triệu ha lúa đông xuân, chiếm 87,3% diện tích xuống giống và bằng 97,6% cùng kì năm trước, trong đó vùng Đồng bằng sông Cửu Long thu hoạch hơn 1,48 triệu ha, chiếm 96,2% và bằng 97,2%. Năng suất lúa đông xuân vùng Đồng bằng sông Cửu Long năm nay ước đạt 68,2 tạ/ha, tăng 0,4 tạ/ha so với vụ đông xuân trước; sản lượng đạt 10,55 triệu tấn, giảm 329.800 tấn. [12]

Tại các địa phương phía Bắc gieo cấy lúa đông xuân đạt gần 1,1 triệu ha, bằng 98,5% cùng kì năm trước, trong đó vùng Đồng bằng sông Hồng đạt 502.100 ha, bằng 97,5%, giảm 12.700 ha do một số địa phương chuyển đổi cơ cấu sản xuất và mục đích sử dụng đất. Hiện nay, lúa đông xuân tại các địa phương phía Bắc sinh trưởng và phát triển tốt, đang trong giai đoạn làm đòng, chuẩn bị trổ bông, tuy nhiên độ ẩm cao, mưa nắng xen kẽ nên sâu bệnh dễ phát sinh. Do đó, ngành nông nghiệp cần tập trung khoanh vùng khống chế dịch bệnh và tổ chức theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, tăng cường kiểm tra đồng ruộng để tránh lây lan trên diện rộng. [12]

Trước đó, ngày 20/4, Thủ tướng Chính phủ đã giao Thanh tra Chính phủ tiến hành thanh tra đột xuất việc chấp hành các quy định của pháp luật trong công tác quản lí nhà nước về xuất khẩu gạo, làm rõ có hay không dấu hiệu trục lợi, tiêu cực để xử lí theo quy định của pháp luật. Đồng thời, làm rõ thông tin báo chí phản ánh về việc công khai, minh bạch liên quan đến việc làm thủ tục hải quan và việc đăng kí mở tờ khai hải quan khi xuất khẩu gạo; báo cáo Thủ tướng trong tháng 6/2020. Tới ngày 29/4, Thanh tra

Chính phủ cho biết cơ quan này đã thành lập đoàn thanh tra với thời kỳ thanh tra là từ ngày 1/1 đến 31/5/2020, khi cần thiết có thể thanh tra những nội dung liên quan trước hoặc sau thời kì thanh tra. Thanh tra Chính phủ đề nghị các bộ gồm Công Thương, Tài chính, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chỉ đạo các đơn vị liên quan tạo điều kiện tốt nhất để đoàn thanh tra thực hiện nhiệm vụ, cử cán bộ làm đầu mối để thường xuyên liên lạc, trao đổi. Đồng thời phối hợp cung cấp tài liệu, hồ sơ kịp thời, đầy đủ cho đoàn thanh tra. Bố trí thời gian, sắp xếp lịch làm việc với đoàn, tạo mọi điều kiện để đoàn hoàn thành nhiệm vụ Thủ tướng Chính phủ giao. [13]

Bản tin được tổng hợp từ các nguồn:

[1]: Reuters
[2]: FAS USDA
[3]: Khmer Times
[4]: nst.com.my
[5]: china.org.cn
[6]: Philstar
[7]: The Saigon Times
[8]: Cộng tác viên tại ĐBSCL
[9]: Vietnambiz
[10]: Vietnambiz
[11]: Báo Chính phủ
[12]: Tổng cục Thống kê
[13]: Vietnambiz

PHỤ LỤC: GIÁ LÚA GẠO TRONG TUẦN

Tỉnh	Địa phương	Mặt hàng	Giá tuần này (đồng/kg)	Thay đổi so với tuần trước (đồng/kg)
An Giang	Các huyện	Lúa Jasmine khô	hết hàng	0
	Các huyện	Lúa IR 50404 khô	hết hàng	0
	Các huyện	Lúa IR 50404 tươi	5500-5600	0
	Các huyện	Lúa OM 4218 khô	hết hàng	0
Sóc Trăng	Thạnh Trị	Lúa IR50404 khô	hết hàng	0
	Thạnh Trị	Lúa RVT tươi	7300	0
	Thạnh Trị	Lúa RVT khô	7900	0
Hậu Giang	Long Mỹ	Lúa IR50404 khô	6200	0
	Long Mỹ	Lúa OM 4218 khô	hết hàng	0
	Long Mỹ	Lúa IR50404 tươi	hết hàng	0
Tiền Giang	Gò Công	Lúa IR50404 tươi	5000	0
	Gò Công	Lúa IR50404 khô	5300	-100

Bản tin được thực hiện bởi AGROINFO

VIỆN CHÍNH SÁCH VÀ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

TRUNG TÂM THÔNG TIN PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

Địa chỉ: 16 Thụy Khuê, Tây Hồ, Hà Nội

Email: info@agro.gov.vn

Website: www.agro.gov.vn